

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXIX NR. 19

Vineri,
10
MAI
2019

9 771418 834006

19019

**Festivitatea de bun rămas
a absolvenților Liceului
„N. Bălcescu” din Jula**

(Paginile 3 și 12)

**Papa Francisc și Patriarhul
Daniel se vor ruga
împreună la București**

(Pagina 5)

**Subiectele
bacalaureatului
la română în anul 2019**

(Pagina 9)

Calendar ortodox

13 mai, luni, Sf. Mc. Glicheria; Sf. Cuv. Serghie Mărt.
14 mai, marți, Sf. Mc. Isidor; Sf. Sfințit Mc. Terapont
15 mai, miercuri, Sf. Cuv. Pahomie cel Mare; Sf. Cuv. Ahile, Ep. Larisei
16 mai, joi, Sf. Cuv. Teodor cel Sfințit; Sf. Mc. Isachie, Simeon și Petru
17 mai, vineri, Sf. Ap. Andronic; Sf. Iunia; Sf. Cuv. Nectarie și Teofan
18 mai, sâmbătă, Sf. Mc. Petru, Dionisie și Hristina; Sf. Mc. Teodot și cele 7 Sf. Mc. fecioare
19 mai, duminică, Sf. Sfințit Mc. Patrichie; Sf. Mc. Chiriachi; Sf. Cuv. Memnon. Duminica a IV-a după Paști (a slăbănogului de la Vitezda)

Citatul săptămânii

Cel ce dorește faima ia o activitate străină ca fiind propriul bine; cel ce iubește plăcerea – ca fiind propria pasiune; cel ce are minte – ca propria acțiune.

Obişnuiește-te să tratezi cu atenție cele spuse de celălalt și, pe cât posibil, pătrunde în sufletul

celui care vorbește.

Ceea ce nu este util roiului nu este util nici pentru albină.

Dacă marinarii l-ar vorbi de rău pe cârmaci sau bolnavii pe medicul care îi îngrijește, oare ei s-ar preocupa de altceva decât de felul în care ei înșiși ar acționa pentru salvarea călătorilor și pentru sănătatea celor îngrijiți?

Celor care au gălbinare li se pare amară mierea, pentru cei bolnavi de turbare apa e un motiv de spaimă, iar copiilor mica lor minge le pare un lucru frumos. De ce m-aș supăra, așadar? Sau ți se pare că minciuna are o putere mai mică decât fierașul asupra bolnavului de gălbinare sau decât veninul asupra bolnavului de turbare?

(Fragment din Marcus Aurelius, *Gânduri către sine însuși*, Humanitas, 2018)

Poza săptămânii

S-a încheiat o perioadă fierbinte pentru mai bine de 110.000 de tineri din Ungaria, care au dat examenele de bacalaureat în cursul acestei săptămâni.

Pe copertă: Serbarea de bun rămas a absolvenților promoției 2015–2019 de la Liceul „N. Bălcescu” din Julia
Foto: Anca Becan

Ministerul pentru Românii de Pretutindeni are un nou ministru interimar: Ștefan-Radu Oprea

Președintele României Klaus Iohannis a semnat, pe 24 aprilie, decretul privind demisiile din Guvern ale trei miniștri, printre care și a doamnei Natalia Intotero, fost ministru al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni începând din ianuarie 2018, care a demisionat deoarece va candida la alegerile europarlamentare din 26 mai. În același timp, președintele Iohannis l-a numit în funcția de ministru interimar la MRP pe Ștefan-Radu Oprea, care este și ministru pentru Mediul de Afaceri.

Fost prefect de Prahova, Ștefan-Radu Oprea (PSD) este absolvent al Facultății de Utilaj Tehnologic (Universitatea de Petrol și Gaze, Ploiești) în 1994, și al Institutului Național de Administrație (2009). Printre funcțiile deținute până acum de social-democrat se numără: prefect al județului Prahova, director al SC Urban Electric SRL, director al SC SF BAU Ploiești SRL, director al SC Optimex SRL, director SC Util 2000 SRL. În 2010, Ștefan-Radu Oprea a devenit vicepreședinte PSD Prahova. Din 9 decembrie 2012, a fost ales senator de Prahova. **E.Ș.**

Parastas în Catedrala din Julia

Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, familia, prietenii și cunoscuții, cu durere în suflet anunță că au trecut 40 de zile de când a plecat dintre pământeni Tiberiu Juhász, fost președinte AȚRU, jurnalist și reprezentant de seamă al românilor din Ungaria.

După tradiția ortodoxă strămoșească, împlinindu-se zilele de doliu, duminică, 12 mai, la ora 11.30, va avea loc parastasul îndătinat, la Catedrala Episcopală din Julia (Parcul Sf. Nicolae nr. 2).

Ziua Europei la Chitighaz

Consulatul General al României la Julia, în colaborare cu Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad și Consiliul Județean Timiș, cu sprijinul Primăriei, al Autogovernării Românești, al Școlii Generale și Grădiniței din Chitighaz, organizează o manifestare cultural-artistică dedicată „Zilei Europei”. Evenimentul se va desfășura în ziua de vineri, 17 mai, de la ora 14.00, la Casa de Cultură din Chitighaz.

În cadrul manifestării, după cuvântul festiv al organizatorului, Florin Vasiloni, consul general al României la Julia, va avea loc un program artistic oferit de artiști locali, de Școala Generală și Grădinița din Chitighaz, iar invitatul special va fi Ansamblul folcloric profesionist „BANATUL” din Timișoara; manager Liliana Laichici.

Manifestarea va marca Ziua Europei și deținerea Președinției Consiliului UE de către România.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

La revedere, școală dragă! Festivitatea de bun rămas a 53 de absolvenți ai Liceului „N. Bălcescu” din Jula

După anii de liceu, petrecuți cu bune și rele în băncile Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula, elevii claselor a XII-a, promoția 2015/2019, și-au luat rămas bun sâmbătă, 4 mai, nu doar de la colegi și profesori, ci și de la copilărie, pășind pe drumul maturității. Astfel, cei 53 de absolvenți ai celor două clase terminale, însoțiți de diriginții lor, profesorii *Mariana Oros Martin* și *Florica Santău*, încărcăți de emoții, dar și de nostalgii, au participat la festivitatea de încheiere a anilor de liceu, organizată în instituția de învățământ din Jula.

Fiecare sfârșit de an școlar reprezintă ceva deosebit în viața de elev, dar această festivitate este unică pentru absolvenții claselor a XII-a, care își finalizează cursurile liceale, încep un nou drum și tocmai de aceea acest eveniment e plin de emoție, încredere și speranță, că drumul pe care îl vor începe acum va fi unul deosebit și plin de reușite. Pentru ei, clopoțelul a sunat pentru ultima dată...

Înainte de deschiderea serbării, absolvenții au depus coroane de flori la bustul lui Nicolae Bălcescu, aflat în fața instituției de învățământ, după care plini de încredere pentru un viitor strălucitor, tinerii au pășit pe scena frumos amenajată, pentru a primi florile și traista tradițională de absolvire, înmănată de colegii lor de clasa a XI-a.

Directorul liceului, *dr. Maria Gurzău Czeglédi*, a deschis festivitatea, subliniind solemnitatea momentului și importanța sa, după care le-a urat absolvenților un drum neted, fără obstacole, i-a asigurat că pe acest drum nu vor fi niciodată singuri și că pot reveni oricând în acest loc, unde s-au format spiritual, intelectual, moral. De asemenea, le-a urat succes la examenele de bacalaureat, dar și la examenele vieții și cât mai multe dorințe materializate prin putere, credință, speranță și perseverență.

În continuare a urmat un montaj liric, în care prin muzică și versuri elevii și-au exprimat recunoștința față de părinți și cadre didactice.

Ziua de sâmbătă, 4 mai, a fost generoasă în cuvinte frumoase și îndrumări înțelepte, adresate tinerilor

rilor eminenți de către directorul instituției, doamna *Czeglédi*, care împreună cu adjuncta sa, *Andreea Cefan Szántó*, a înmănat premii unui număr mare de elevi performanți. Toți cei care au înregistrat succese în cele mai diverse domenii de activitate au fost decernați cu diplome, plachete și premii.

Pentru rezultatele exemplare la învățătură, sânguință, conduită și pentru depunerea eforturilor de promovare a limbii și culturii române au fost premiați următorii elevi:

– Placheta „Bălcescu” (cel mai vechi premiu al liceului, înființat în anul 1984 de Lucia Borza) a fost încredințată elevelor cu rezultate deosebite la studii, dar și în transmiterea valorilor culturale românești: *Lidia Miron* și *Vanessa Iurasoc*;

– Premiul din partea corpului didactic al liceului, bazat pe Fundația „Pro discipulis – Pentru elevii noștri”, a fost înmănat pentru trei absolvenți: *Rebeca Bonczos*, *Dzsenifer Ruja* și *Sorana Hajnal Putin*;

– Distincția profesoarei *Iuliana Jurău Rad* acordată pentru elevii cu o conduită exemplară, distincție care anul acesta a ajuns la 25 de ani de la înființare, a fost înmănată de către fondatorul acesteia tinerilor: *Ana Martin* și *Daniel Pelyva*;

– Distincția profesoarei *Ana Crișan*, pentru cei mai buni matematicieni au primit-o: *Szabolcs Soltész* și *Matei Pavlákovics*;

– Premiul special din partea Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria i-a fost oferit tinerei: *Lavinia Bogdan*;

– Premiu special și o bursă de încurajare i-a fost oferită din partea Episcopiei Ortodoxe

Române din Ungaria unui tânăr, care își va continua studiile la Facultatea Teologică Ortodoxă: *Vasile Martin*;

– Premiul special din partea Autogovernării Județului Bichiș i-a fost acordat elevei: *Dora Goron*;

– Autogovernarea Românească din Jula a oferit anul acesta 6 premii membrilor formației de dansuri a liceului: *Dora Goron*, *Gheorghe Gurzău*, *Ioan Nemes*, *David Netea*, *Panna Ruja* și *Hajnal Putin*.

Și iată, așa s-a scris o altă pagină în cartea de istorie a școlii: o nouă generație (de 53 de absolvenți), tineri cu vise înalte, și-a luat rămas bun, de la frumoșii ani de liceu petrecuți la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula.

Le urăm tuturor tinerilor multe succese la examenele de bacalaureat!

Anca Becan

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

Mai multe imagini în pagina a 12-a

Mersul la biserică, pe înțelesul copiilor

Chiar dacă nu înțelege esența cuvântului, este bine ca cel mic să știe că merge să se împărtășească și că acela este potir, iar în linguriță este ceva deosebit, cum nu se mai află nicăieri în lume. Nicio falsitate sau amăgire nu trebuie să aibă loc atunci când e vorba de Euharistie.

Mai departe începe etapa de trecere, atunci când copilul face un salt mare în ce privește perceperea conștientă a realității. Acest lucru se produce la vârste diferite, în funcție de copil. Unii ajung la această etapă la patru-cinci ani, alții la șase sau șapte, totul depinzând de dezvoltarea psihică și fizică a fiecăruia.

De aceea, este foarte important ca acesta să treacă acum de la perceperea intuitiv-spirituală a slujbei la una mai conștientă. Pentru aceasta, el trebuie să învețe ce semnifică slujbele și mai ales ce înseamnă împărtășania.

Niciodată, indiferent de vârstă, copilul nu trebuie mințit cu privire la împărtășanie, zicând: „Stai puțin, că părintele îți va da niște miere sau apă dulce”. Se întâmplă și astfel: copilul, neobișnuit cu viața bisericească, se zbate și strigă că nu vrea, iar mama și tata îl duc la împărtășanie ținându-l de mâini și de picioare.

Dacă nu este pregătit deloc să se împărtășească, este mai bine ca părinții, prin exemplul propriu și rugăciune să-l învețe, încetul cu încetul, cu șederea în biserică. Întâlnirea cu Hristos va deveni, astfel, pentru el, o bucurie, iar nu o amintire a unei violențe pe care a suportat-o.

Chiar dacă nu înțelege esența cuvântului, este bine ca cel mic să știe că merge să se împărtășească și că acela este potir, iar în linguriță este ceva deosebit, cum nu se mai află nicăieri în lume. Nicio falsitate sau amăgire nu trebuie să aibă loc atunci când e vorba de Euharistie. Cu atât mai puțin atunci când copilul are aproape șase ani și trebuie să meargă la școală deja.

Noi trebuie să avem grijă ca timpul dedicat obișnuirii cu biserica să nu treacă în zadar.

Înseamnă atunci că cei care au șase sau șapte ani pot fi lăsați fără supraveghere la slujbe? De obicei nu, deoarece în această perioadă încep alte ispite, când copilul este viclean și vrea să fugă din biserică din cinci în cinci minute sau să se ascundă în vreun colț, unde nu-l văd părinții, vorbind cu prietenii despre tot felul de lucruri. Sigur că nu pentru a-i pedepsi, ci pentru a-i feri de astfel de ispite, părinții trebuie să fie alături de copiii lor în biserică.

(**Preot Maxim Kozlov**, *Familia – ultimul bastion: răspunsuri la întrebări ale tinerilor*, traducere din limba rusă de Eugeniu Rogoti, Editura Sophia, București, 2009, pp. 211-212)

Crucea

(Poezie din anul 1924)

Mai sfântă mângâiere nu-i
Pe acest pământ de suferință
Pentru creștin, ca sfânta cruce
Slăvitul semn de biruință

„Să-și ieie fiecare crucea”
Așa-i poronca lui Iisus.
Dacă voește ca s'ajungă
În sânul raiului de sus.

Când seara mergem la culcare
Cu crucea sfântă ne-nsemnăm.
Și tot cu ea începem ziua,
Când dimineața ne sculăm.

Când lângă sânul mamelor
Copiii dorm, ele'i așează,
În leagăn și cu crucea sfântă,
Cu dragoste îi însemnează.

În ori și ce călătorie
De vrem cumva ca să plecăm
Plini de nădejde'n Dumnezeu
Noi tot cu crucea ne-nsemnăm.

La masă când ne așezăm
Prin cruce mulțumim mereu
Pentru belșugurile toate
Trimise de la Dumnezeu.

În toiul luptelor grozave
Când crunta moarte stăpânește,
Pe câte suflete viteze
Slăvita cruce nu'ntărește.

Și dacă Ea'i nădejdea noastră,
Și ajutorul cel mai sfânt,
De ce se mai găsesc ființe,
Creștine pe acest pământ?

Care-o insultă' mii de feluri
Cu vorbe batjocoritoare?
Au nu se tem ei de mânia
Lui Dumnezeu răzbunătoare?

Nu se gândește-această lume
Că prea de tot păcătuiește,
Când ori cu fapta ori cu vorba,
Puterea crucei o hulește?

Nu se gândește că viața
Nu ține-o'ntr-oaregă veșnicie?
Azi ești voinic și mâne moartea
Te-apucă cu a ei tărie.

Te duci în lumea ceialaltă,
Nepocăit pe veci pierdut.
Primind răsplata cea amară
La care atâta ai ținut.

Creștine, mă întorc spre tine:
Fii om cu înțeleaptă minte,
Respectă crucea cea Divină,
Cu dragostea cea mai fierbinte.

Învață și pe alții care
Azi, nu cunosc a ei putere,
Căci ea va fi în veșnicie
Oricui o dulce mângâiere.

(Poezie culeasă dintr-o carte apărută în 1924 la Iași,
sub egida Mitropoliei Moldovei și Bucovinei)

Expoziție despre viața bisericească la Bichiș

Holul de la etaj al Primăriei din Bichiș găzduiește, începând din 25 aprilie, o expoziție fotodocumentară despre „Viața religioasă în Bichișul din secolul al XIX-lea”, care cuprinde și date și imagini despre viața ortodocșilor români din acest oraș. Expoziția a fost deschisă de *Petronella Szojka*, etnograf și muzeolog la Muzeul Orășenesc „Jantyik Mátyás” din Bichiș, membră a Autoguvernării Românești din localitate. Expoziția poate fi vizionată la Primărie (str. Petőfi nr. 2), de luni până vineri în orele de serviciu, până în data de 30 septembrie. **E.Ș.**

Papa Francisc și Patriarhul Daniel se vor ruga împreună la București

Vaticanul a publicat, zilele trecute, programul detaliat al vizitei Papei Francisc în România. Papa Francisc va sosi în România în ziua de 31 mai, la prânz, și va fi primit la Palatul Cotroceni de către președintele României, Klaus Iohannis. Liderul bisericii catolice se va întâlni în același loc cu premierul României, Victor Ponta, respectiv cu reprezentanții societății civile și cu membri ai corpului diplomatic. După-amiază, Papa va discuta cu patriarhul ortodox, ÎPS Daniel, întâlnirea desfășurându-se cu ușile închise, iar apoi va susține un discurs în fața Sinodului Permanent al Bisericii Ortodoxe. Papa Francisc și Patriarhul Daniel vor rosti o rugăciune comună la Catedrala Mântuirii Neamului din București, apoi Papa va susține o slujbă la Catedrala Romano-Catolică Sf. Iosif din capitală.

Potrivit Biroului de Presă al Sfântului Scaun, la data de 1 iunie, ora 10.00, Papa va pleca de la București spre Bacău, urmând ca de la Bacău să fie transportat cu elicopterul la Șumuleu Ciuc. Slujba papală va începe la ora 11.30 și va avea loc la altarul în aer liber, care până atunci va fi renovat și extins, informează agenția MTI.

La ora 16.10, Papa va pleca de la Șumuleu Ciuc cu elicopterul și se va îndrepta către Iași, unde va vizita Catedrala Romano-Catolică din Iași, apoi va susține un discurs pentru tineri și familii, în fața Palatului Culturii.

Duminică, 2 iunie, la Blaj, în cadrul liturghiei care va începe la ora 11.00, Papa Francisc va beatifica șapte episcopi greco-catolici martiri, iar după-amiază va întâlni comunitatea locală de romi, apoi va pleca de la Sibiu spre Roma. (MTI)

Harta interactivă a secțiilor de votare, organizate în străinătate, la alegerile pentru Parlamentul European din 26 mai 2019

Ministerul Afacerilor Externe din România pune la dispoziția cetățenilor români harta interactivă a secțiilor de votare organizate în străinătate la alegerile pentru Parlamentul European din 26 mai 2019, transmite Romanian Global News.

Pentru a facilita alegătorilor români din afara țării accesul la adresele celor 441 secții de votare, organizate în străinătate pentru alegerile europarlamentare din 26 mai 2019, Ministerul Afacerilor Externe a elaborat o hartă interactivă dezvoltată pe platforma Google Maps și accesibilă pe site-ul MAE la adresa <http://www.mae.ro/maps/3789>.

Astfel, cetățenii români aflați în străinătate pot afla din timp care este secția de votare cea mai apropiată de localitatea în care se vor afla în data de 26 mai 2019, pentru a-și organiza în cele mai bune condiții participarea la vot.

Lista celor 441 de secții de votare organizate în străinătate, precum și numerotarea acestora conform Ordinului ministrului afacerilor

externe nr. 730 din 24 aprilie 2019 poate fi consultată pe site-ul de internet al Ministerului Afacerilor Externe la adresa: <http://www.mae.ro>

Informații suplimentare privind votul în străinătate la alegerile pentru Parlamentul European sunt disponibile pe pagina de internet a Ministerului Afacerilor Externe, la secțiunea dedicată (<http://www.mae.ro>), precum și pe site-urile misiunilor diplomatice și ale oficiilor consulare ale României.

La acest scrutin, prin comparație cu alegerile anterioare pentru Parlamentul European (2014, 2009 și 2007 – când au fost organizate 190 de secții), MAE organizează cu 251 mai multe secții de votare în străinătate. Comparativ cu referendumul național pentru revizuirea Constituției din 2018 (378 de secții), vor fi organizate 63 de secții în plus, iar în comparație cu alegerile parlamentare din 2016 (417 secții), cu 24 mai multe secții de votare.

Cum s-a născut poporul român? (14)

Neagu Djuvara

În 1241, o mare invazie a mongolilor pustiește toată Europa răsăriteană și centrală

Știți unde-i Mongolia? Acolo, la nord de China, dincolo de Siberia. O țară muntoasă și pustie, cu o climă cumplită, unde trăiește greu o populație rară de păstori. Ei bine, acolo apare, în primii ani ai secolului al XIII-lea, un șef de trib genial, căruia i se va da porecla de Genghis-Han, „Foarte Marele Împărat”. El unește încet-încet toate triburile de războinici mongoli, cărora li se vor alipi, din victorie în victorie, multe neamuri turce și, cu o organizare militară de o teribilă eficacitate, pornește să cucerească lumea. Întâi China, apoi Afganistanul, vechiul Turkestan, Azerbaidjanul, Rusia, Georgia... Ei seamănă teroarea pe unde trec. În China, după ce au cucerit un oraș care le rezistase îndelung, taie capetele a 150 de mii de oameni și îngrămădesc craniile sângerânde într-o uriașă piramidă. Vă puteți închipui asemenea spectacol înfiorător? De-acum, de groază, orașele la porțile cărora sosește hoarda mongolă, nici nu se mai apără.

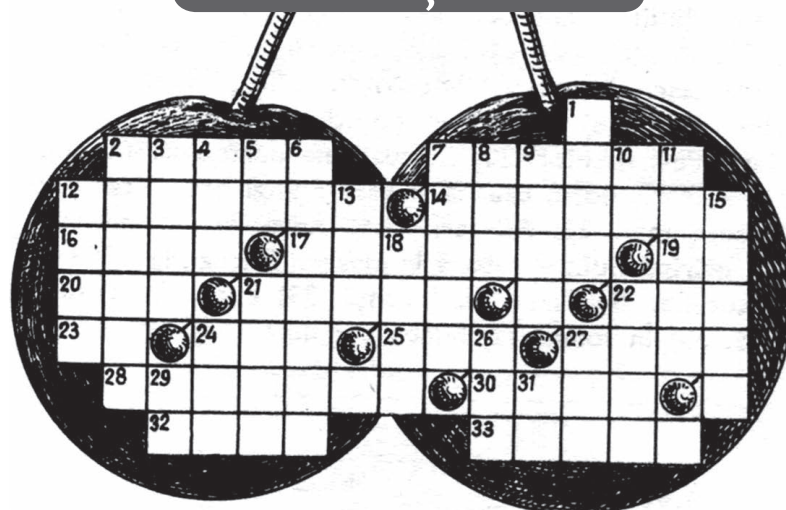
În 1223, la râul Kalka, în Ucraina, mongolii zdrobesc o coală a rușilor din Kiev cu vecinii lor, cumanii de la Răsărit. Dar deodată se opresc, chemați de alte urgențe. Vestea dezastrului a sosit îndată la cumanii din părțile noastre, care uită de dușmănia lor împotriva ungurilor și a credinței creștine și cer grabnic să fie creștinați și luați sub protecția regelui Ungariei. Acesta își trimite propriul său fiu și pe arhiepiscopul primat al Ungariei ca să creștineze, s-a spus, 40 de mii de cumani. Ceremonia are loc undeva în sudul Moldovei, iar Papa întemeiază imediat o Episcopie a Milcovului... Dar e târziu.

În 1241, uriașa armată a mongolilor a și pornit spre Apus, sub comanda unui nepot de-al lui Genghis-Han, Batu Han. Cumanii din părțile noastre se grăbesc să caute adăpost dincolo de Carpați, iar regele ungur îi colonizează în Ungaria. Toate puterile creștine care încearcă să țină calea mongolilor sunt nimicite una după alta: rușii, polonezii, germanii și cehii. Prin Muntenia trece coloana cea mai sudică și – după cronici orientale – învinge un șef valah. În cele din urmă, până și regele Ungariei e atât de crunt învins că nu-și găsește scăparea decât pe o insulă din Marea Adriatică. S-ar fi crezut că Europa întreagă va fi subjugată, când valul mongol a fost oprit de mâna lui Dumnezeu: de departe, din Mongolia, din capitala Karakorum, sosește cu ștafete iuți ca vântul vestea că a murit Marele Han. Fii împăratului și căpeteniile oștirii se întorc degrabă pentru a lua parte la alegerea noului han, și marea armată se retrage către Răsărit. Dar ea nu părăsește toată Europa: undeva, la gurile Volgăi, lasă o puternică așezare numită Hoarda de Aur. De acolo, aceasta își întinde stăpânirea până în Crimeea, ajungând la gurile Nistrului, își impune pentru două veacuri suzeranitatea peste marii cnezi ai Rusiei și, un timp, și peste formațiunile din Bulgaria, Serbia și părțile noastre. Prin raziile lor sălbatice, ei vor fi, vreme de veacuri, o veșnică primejdie pentru țara noastră. După numele unuia dintre triburile venite cu armata mongolă, acestora li se va zice de-acum tătari, nume care a rămas de groază pentru strămoșii noștri, și pe care urmașii lor îl păstrează până azi în Crimeea, Ucraina și Rusia.

Năvălirea tătarilor într-un sat săsesc din Transilvania, în 1241 p. Chr.

Cireșar

ORIZONTAL:

2) Mare scriitor rus, autorul piesei «Livada cu vișini». 7) Popor antic în al cărui calendar luna iunie era denumită după numele lui Iulius Brutus, unul dintre întemeietorii republicii. 12) Nume sub care mai este cunoscută păsărica botgros sau sâmburar. 14) Cu ele se-ncheie în cireșar anul școlar. 16) Nume masculin. 17) Mamifer acvatic rozător (pl.). 19) Tel! 20) Interjecție 21) Autorul poeziei «Dimineață de iunie». 22) Nici mie, nici lui. 23) Subsemnatul. 24) Din iunie încep să ne ofere roadele (sing.). 25) Plantă cerealieră. 27) Credul. 28) Brâul pământului față de care soarele atinge la 21 iunie cea mai mare înălțime. 30) Una din cele mai mari piețe din București. 23) A pionierilor se serbează în prima duminică din iunie. 33) Lună a anului numită popular «cireșar».

VERTICAL:

1) Scumpa mea...mămică. 2) Delicii ale verii, care se coc în luna lui cireșar. 3) Personaj principal al unei opere literare (pl.). 4) Munți în Irlanda. 5) Deliciu pentru Grivei. 6) «Mare» bucurie cu începere din cireșar. 7) Final fotbalistic ce se încheie în luna iunie. 8) Prefix care indică prezența unei molecule de oxigen. 9) E îndrăgită-n orice vară. 10) Particulă de negație. 11) Ziua de...iunie, Ziua internațională pentru apărarea copilului. 12) Și el ne dă roade pe la sfârșitul cireșarului. 13) Autorul poeziei «Anul intră în iunie» (Aurel). 15) Culeg roadele învățăturii la sfârșitul lunii iunie. 18) La fereastră. 21) Oraș și port pescăresc în sudul R.P. Chineze. 22) Plini de forță. 24) Celui de colo. 26.) A spăla prost (mold). 27) Negație în limba franceză. 29) Pe zece! 31) Început de bucurie! Dicționar: HEN, TAAU.

BACALAUREAT
2019

9

Dragi elevi,
prin serialul pe care îl pornim cu acest număr dorim să venim în ajutorul vostru în vederea pregătirii pentru examenul de bacalaureat la Limba și literatura română. Săptămână de săptămână, până la momentul examenului, vă vom oferi în această pagină o serie de rezolvări alternative în abordarea unor posibile teme de bacalaureat. Aceste materiale nu vin să înlocuiască cunoștințele predate de profesori în cadrul orelor de română, ci doar să completeze, să dea o mână de ajutor la pregătirea elevilor. Sperăm să fie de mare folos!

Romanul obiectiv social postbelic.
„Moromeții” de Marin Preda

Marin Preda

În roman, Marin Preda ilustrează patru conflicte. Astfel, *primul conflict* este între Ilie Moromete și cei trei fii ai săi din prima căsătorie: Paraschiv, Nilă și Achim. *Al doilea conflict* este între Ilie Moromete și soția lui, Catrina, *al treilea conflict* este între Ilie și Guica, sora lui iar *un conflict secundar* îl constituie relația dintre Ilie Moromete și fiul cel mic, Niculae, deoarece băiatul vrea să învețe, dar tatăl său crede că școala nu aduce niciun beneficiu.

Primul volum al romanului începe cu precizarea timpului și a locului acțiunii: În Câmpia Dunării, cu câțiva ani înaintea celui de-al Doilea Război Mondial, când timpul era foarte răbdător cu oamenii. Este prezentată familia Moromete, care se întorsese de la câmp. Alcătuită din cei doi părinți, Ilie și Catrina, și șase copii: Paraschiv, Nilă și Achim – băieții lui Ilie din prima căsătorie, iar Tita, Ilinca și Niculae sunt copiii amândurora. Este descrisă cina, prilej cu care se discută problemele familiei: plecarea lui Achim cu oile la București și dorința lui Niculae de a merge la școală. Pentru a face rost de bani, Moromete taie salcâmul și îl vinde lui Tudor Bălosu, vecinul său. Fiind duminică, Moromete merge la fierăria lui locan, unde discută politică cu Dumitru lui Nae, Țugurlan, Cocosilă și alți. O scenă tipică din viața satului este plata foncierei. Chemat de una dintre fete de la fierărie, Moromete plătește agentului o mie de lei. Un țăran bolnav, Vasile Boțoghina, se hotărăște să-i vândă o parte din pământ lui Tudor Bălosu, pentru a merge la sanatoriu. Polina, fata lui Bălosu, fuge cu Bircă, un țăran sărac iar Achim pleacă la București cu oile, urmând ca în toamnă să trimită bani familiei. Pentru a avea bani de fonciere, Moromete împrumută de la Aristide, primarul satului. La îndemnul Mariei, sora lui Moromete, Nilă și Paraschiv iau caii și vor să fugă la București, dar se întorc pentru a nu-și lăsa tatăl singur la seceriș, iar Niculae ia premiul întâi la școală. În mai multe capitole este descrisă scena secerișului. Pentru a-și procura bani, Moromete încearcă să vândă grâu, dar nu obține prețul dorit. După fuga băieților Paraschiv și Nilă cu toți banii pe care i-au găsit și cu caii, Ilie Moromete îi vinde lui Tudor Bălosu o parte din pământul familiei. Cu banii primiți, el își plătește foncierea, rata anuală la bancă, datoria lui Aristide și taxele de internat ale lui Niculae. Trei ani mai târziu începea al Doilea Război Mondial.

Volumul următor prezintă o altă lume, supusă modificărilor comuniste, un sat care se distanțează din ce în ce mai mult de tradiție. Este povestea celor trei fii plecați la București, precum și evoluția lui Niculae, ajuns activist de partid și trimis în satul natal să promoveze *noua religie* (ideologia comunistă). Apar alte personaje în sat, care nu mai păstrează nimic din farmecul prietenilor de discuții ai lui Moromete, iar acesta se retrage în sine, conștientizând eșecul de a-și menține unită familia. Nu înțelege avântul lui Niculae și discuțiile dintre cei doi sunt, în fond, contradicțiile dintre două mentalități, două momente istorice, două generații. Ilie Moromete, personajul principal este un țăran mijloc și apare în mai multe ipostaze: cap de familie, tată, soț sau de lider al unui anumit grup din comunitate. Din punct de vedere psihologic, Moromete este un idealist deoarece el crede în păstrarea gospodăriei țărănești, în unitatea familiei și în puterea comunicării, aceste lucruri putând asigura o viață mai bună oamenilor. Din punct de vedere moral, personajul este superior față de ceilalți țărani din sat, are plăcerea vorbei și iubește liniștea și armonia: ...dacă durerea trebuie stăpânită fiindcă îndurerează și pe alții, bucuria prea mare trebuie și ea stăpânită, fiindcă poate fi rău înțeleasă... (Ilie Moromete).

dr. Szabó Zsolt, Catedra de română din Seghedin
(Institutul Limbii Române)

Marin Preda s-a născut la 5 august 1922, în comuna Siliștea-Gumești din județul Teleorman, fiul plugarului Tudor Călărașu și al Joiței Preda. Copilul va purta numele mamei deoarece părinții nu erau căsătoriți legal, iar Joița mai primea în continuare pensia ca văduvă de război. Familia soților Călărașu-Preda era numeroasă și atipică pentru acele vremuri: Măria și Mița erau fetele Joiței din prima căsătorie, iar Ilie, Gheorghe și Ion băieții din prima căsătorie a lui Tudor Călărașu. În familia celor doi soți se mai nasc Ilinca, Marin și Alexandru. Multe evenimente din viața numeroasei familii vor fi evocate de Marin Preda în scrierile sale: anii de școală, munca la câmp, neînțelegerile intrafamiliale, schimbările produse de evenimentele istorice de la acea vreme și multe alte aspecte importante, care alcătuiesc o frescă socială a satului teleormănean interbelic și postbelic.

În luna aprilie 1942 debutează cu schița *Pârlițu*, publicată în ziarul *Timpul*, după care își continuă cariera literară publicând numeroase creații literare de referință pentru literatura română postbelică. Conform criticii literare, printre cele mai importante creații literare se numără: *Moromeții* (1955 și 1967), *Marele singuratic* (1972), *Delirul* (1975), *Viața ca o pradă* (1977) și *Cel mai iubit dintre pământeni* (1980) – ultimul roman scris de Marin Preda, înainte de trecerea sa în neființă la 16 mai 1980.

Cel mai cunoscut roman al lui Marin Preda este *Moromeții*, monografia satului românesc înainte de al Doilea Război Mondial și două decenii după acesta. A fost publicat în două volume: volumul I în 1955, iar volumul al II-lea în 1967. Romanul aparține realismului prin imaginea satului Siliștea-Gumești din Câmpia Dunării, un sat supus destrămării de către istorie, iar principalul element de modernitate îl constituie construcția personajelor pentru că ele nu mai reprezintă tipologii. Ilie Moromete este diferit de Mara Bârzovanu, de Ion al Glanetașului sau de Vitoria Lipan. El este un țăran unic în literatura română, *singurul țăran filosof* (G. Călinescu), dat fiind faptul că el trăiește schimbările și dramele istoriei.

Scenă din filmul *Moromeții*

Catedra de Limba și literatura română din Seghedin – partener la Olimpiada națională de Limba și literatura română pentru minorități și diaspora

Festivitatea de deschidere a Olimpiadei

În perioada 22–25 aprilie 2019, s-a desfășurat etapa națională a Olimpiadei de limba și literatura română pentru minorități și diaspora, în municipiul Odorheiu Secuiesc din județul Harghita. La Olimpiadă au participat elevi, care studiază în școli cu predare în limbile minorităților naționale, din învățământul de stat, particular și confesional. La competiție au participat elevi atât din școlile naționalităților din România, cât și din Republica Moldova.

Cei 157 de elevi și profesori, din 18 județe, municipiul București și din Republica Moldova, au ajuns în orașul de pe Târnava Mare luni, 22 aprilie, când a avut loc deschiderea oficială a competiției. Concursul s-a desfășurat pe două secțiuni: minoritatea maghiară, respectiv, alte minorități și diaspora, iar probele de concurs au constat dintr-o probă scrisă și o probă de comunicare. Proba scrisă a fost structurată din trei subiecte: subiectul I – *elemente de construcție a comunicării*, subiectul al II-lea – *lectură și redactare* iar subiectul al III-lea – *elemente de interculturalitate*. Principalul obiectiv al probei orale a fost cultivarea unei atitudini pozitive față de comunicare și dezvoltarea interesului față de comunicarea interculturală; subiectele și baremele pot fi consultate pe site-ul Olimpiadei.

Festivitatea de premiere a elevilor și, în premieră, a cadrelor didactice a fost deschisă de o parte dintre elevii Filarmonicii din Vlăhița, care prin reprezentația lor artistică au accentuat interculturalitatea și multiculturalitatea evenimentului, prin interpretarea a șase melodii populare în șase limbi diferite: română, maghiară, germană, sârbă, rusă și slovacă. Prima surpriză prezentată elevilor, dintr-un lung șir de surprize, a fost invitarea pe scenă a doamnei profesor *Roxana Antoinette Vornic*, autoarea mai multor volume de povești pentru copii, printre care se numără *Pisica albastră și pădurea vrăjită*. Este o carte foarte îndrăgită de copii, motiv pentru care elevii de clasa a V-a au avut de prezentat, pe baza unui fragment din carte, relația dintre anotimpurile pădurii și vârstele viețuitoarelor. Vizibil emoționată, scriitoarea a dat citire câtorva fragmente din compunerile pe care le-au redactat micii concurenți.

Organizatorii principali ai Olimpiadei au fost Ministerul Educației Naționale, Inspectoratul Școlar Județean Harghita și Colegiul Reformat *Baczkamadarasi Kis Gergely* din Odorheiu Secuiesc, la care s-au adăugat numeroși parteneri, printre care Catedra de Limba și literatura română din Seghedin și Institutul Limbii Române. Cele două instituții au fost reprezentate de lectorul de limba română,

Szabó Zsolt, care, în urma evaluării lucrărilor, a înmănat trei distincții unor eleve cu rezultate deosebite: *Gori Anda-Nicoleta*, elevă la Liceul de Creativitate și Inventică *Prometeu Prim* din Chișinău, Republica Moldova, a fost premiată cu distincția *Limba română e patria mea*, pentru documentare bibliografică și responsabilitatea scriiturii; eleva *Kádár Réka-Sarolta* de la Școala Gimnazială *Simion Bărnuțiu* din Zalău, județul Sălaj a primit distincția *Mult iscusita vremii slovă* pentru concizie și coerență textuală, iar elevei *Buznicea Bianca Elena* de la Școala Gimnazială *Fridolin* din București i-a fost acordată distincția *Ca un fagure de miere* pentru talent literar și originalitate.

O distincție de apreciere din partea Catedrei din Seghedin i-a fost înmănată doamnei inspector de Limba și literatura română din județul Harghita, *Manuela Nicoleta Stîngă* pentru merite deosebite în organizarea etapei naționale a Olimpiadei de Limba și literatura română pentru minoritățile naționale și pentru românii din diaspora.

Secretariatul General al Guvernului a oferit tuturor elevilor participanți, profesorilor însoțitori, profesorilor evaluatori și organizatorilor pachete cu cărți, editura Corint a oferit 30 de premii speciale, Ministerul Educației Naționale a oferit cărți și premii în bani tuturor elevilor premianți, iar autoritățile locale și județene, precum și un număr mare de firme locale i-au premiat pe olimpicii care au plecat din Odorheiu Secuiesc joi, 25 aprilie.

– A fost un eveniment major în ceea ce privește comunicarea în limba română și disciplina Limba și literatura română, dar și pentru comunitatea din Odorheiu Secuiesc, unde, conform ultimului recensământ, populația maghiară este de aproximativ 99%. Este motivul pentru care considerăm că orașul-gazdă a fost reprezentativ pentru esența acestei competiții școlare. Ne dorim valorizarea elevilor aparținând minorităților naționale, care au pasiune pentru limba română și, nu numai atât, ci reușesc să facă și performanță. (...) Ne-am dorit să promovăm imaginea județului Harghita și a municipiului Odorheiu Secuiesc, valorile interculturale. De asemenea, țelul nostru este conștientizarea impactului pe care stăpânirea limbii române îl are în viața celor cu o altă limbă maternă, a punctat *Manuela Nicoleta Stîngă* agenției AGERPRES.

Catedra de română din Seghedin va rămâne totdeauna entuziastă și deschisă colaborării cu instituțiile de învățământ, care au drept țel promovarea și cultivarea limbii române și ale patrimoniului cultural românesc.

Catedra de Limba și literatura română din Seghedin

Elevii premiați

Scriitoarea Roxana Antoinette Vornic

Premierea d-nei Inspector Manuela Nicoleta Stîngă

Subiectele bacalaureatului la română în anul 2019:

Prietenia dintre Eminescu și Creangă, prietenia, „Perinița”, „Moara cu noroc” de Ioan Slavici și comparația a două poezii de Arghezi și Ady

La fel ca în cei mai mulți ani, pentru elevii liceelor de naționalitate din Ungaria examenele de bacalaureat au început mai devreme decât pentru colegii lor de la liceele maghiare. Vinerea trecută, pe 3 mai, elevii de la școlile medii de naționalitate și-au susținut examenul în scris de bacalaureat, la limba maternă. Singura instituție din țară unde s-a putut da examen la Limba și literatura română este Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula, unde au dat examen în scris 53 de absolvenți, cu toții la nivel mediu. La fel ca în anii trecuți, nici acum nu a fost nimeni dintre elevii români care să fi solicitat examen de nivel superior.

La examenul de nivel mediu, absolvenții români au trebuit să dea dovadă de următoarele:

I. Primul subiect a fost înțelegerea unui text, cu titlul: „Prietenia dintre Mihai Eminescu și Ion Creangă” (pe baza unui articol apărut în revista Telegraful Român, din 1 august 2000) și răspunderea corectă la 8 întrebări (90 de minute, max. 40 puncte), iar a doua parte a cuprins argumentarea sau redactarea unui text funcțional (cu 120–200 de cuvinte) alegând dintre două subiecte: A) Realizarea unui text (pe baza unui fragment „De ce sunt prietenii o comoară pentru sănătatea ta”, din revista Semnele Timpului, din 9 septembrie 2013) în care să se aducă argumente cu privire la beneficiile prieteniei adevărate; B) Redactarea unui text funcțional, o scrisoare amicală electronică adresată unui prieten din Timișoara despre impresiile manifestării „Perinița” desfășurată în sala festivă a Centrului Cultural Românesc din orașul Jula și despre programul liber oferit copiilor sosiți din alte localități populate și de români. (10 puncte)

II. La capitolul II al examenului, elevii au avut de ales dintre două subiecte:

1.) Analiza literară a nuvelei „Moara cu noroc” de Ioan Slavici. Baza ca mijloc de înstrăinare, de dezumanizare și degradare morală și spirituală în nuvela intitulată „Moara cu noroc” de Ioan Slavici. Urmăriți cu atenție treptele decăderii cuplului (Ghiță și Ana) și jocul de alternanță al conflictelor exterioare și interioare. Exprimați-vă părerea proprie despre dilema lui Ghiță între cele două stări opuse („liniștea colibeii” – setea de înavuțire).

2.) Analiză comparată între Psalmul VI Te drămuiesc în zgomot și-n tăcere de Tudor Arghezi și poezia Hiszek hitetlenül Istenben de Ady Endre.

(150 minute, max. 40 puncte).

Pe lângă cele 90 de puncte, absolventul a mai putut obține 10 puncte în plus, 8 din ortografie și 2 din caligrafie.

*

Pentru cititorii care doresc să-și testeze cunoștințele la Limba și literatura română, subiectele examenului de bacalaureat, răspunsurile corecte și instructajul pentru evaluarea acestor teste se găsesc pe site-ul www.oktatas.hu.

Simpozion de specialitate pe tema învățământului la Bătania

Școala Generală și Grădinița Română „Lucian Magdu” din Bătania organizează, pe 17 mai 2019, un simpozion pe tema învățământului, eveniment organizat în cadrul activităților ca instituție model. Consfăturile plenare și desfășurarea celui de-al treilea simpozion, anul acesta sub genericul „Drumuri noi în parteneriatele școlare”, va avea loc cu începere de la ora 10.00, la Școala generală din Bătania. Vor susține prelegeri: Anamaria Brad Sarca, referent pentru învățământul de naționalitate română la Oficiul Educațional Centrul Pedagogic pentru Naționalități – „Eficiența instituțiilor

model din perspectiva ultimilor doi ani”; Cornelia Demian, profesor pentru învățământul primar – „Diversitate în educație”; Lucian Olteanu, psiholog școlar – „Drumuri noi în parteneriatele școlare”. La modulul grădiniță va prezenta o prelegere educatoarea Adelina Olteanu-Sturza despre perspectivele dezvoltării, importanța parteneriatelor în promovarea talentelor și în schimbul de experiență a educatoarelor. La modulul școala generală, profesoara Anca Stan va vorbi despre parteneriatele școlare în dezvoltarea comunicării în limba română.

A.B.

Un primar a interzis bârfa

Locuitorii din orașul filipinez Binalonan riscă să fie amendați și obligați să presteze muncă în folosul comunității pentru... bârfa.

Decizia îi aparține primarului Ramon Guico și a fost adoptată pentru a contracara un fenomen cu consecințe serioase care afectează mica localitate, situată la nord de capitala Manila. Se pare că vara localnicii au obiceiul să se adăpostească de arșiță la umbra arborilor și să povestească întâmplări despre vecinii lor și să facă schimb de zvonuri despre scandalurile financiare și sentimentale din localitate. Și nu de puține ori disputele care apar

degenerează, fiind nevoie de intervenția consiliului local pentru aplanarea situației.

„Sunt mai multe tipuri de bârfe, însă cele mai răspândite cazuri aici se referă la conflicte legate de proprietate, bani, relații și altele asemănătoare. Această ordonanță dorește să le amintească oamenilor că tot ceea ce spunem este responsabilitatea noastră ca indivizi și ca locuitori ai orașului. Vrem să arătăm că orașe ca

Binalonan au oameni buni, că sunt un loc bun și sigur în care să stai”, a spus Guico pentru The Guardian.

Clevetitorii aflați la prima abatere riscă o amendă de 200 de peso filipinezi și trei ore de muncă în folosul comunității, care presupune activități precum strângerea gunoaielor de pe marginea drumului. Dacă mai cedează și pe viitor tentației, amenda poate depăși 900 de peso și vor fi obligați să presteze opt ore de muncă în folosul comunității.

Potrivit primarului, nu este vorba de restricționarea libertății de exprimare, ci de o măsură care să descurajeze defăimarea, iar cauza este sprijinită și de locuitorii înșiși. Ca parte a planului de a crea un mediu civilizat în Binalonan, edilul a interzis și activități de tip karaoke după ora 22:00.

Integramă

Mărturii...

A FOLOSII CITATUL MĂRTURIE	MĂRTURIE AUTORIZAȚIE OFICIALĂ	SUSȚINUT LA TOBE NUCLEU DE AZOT!	GRUP DE BĂRBAȚI LAMĂ LA CUȚIT	LIDERI ARABI
▶	▼	▼	▼	▼
A SE CONSACRA STĂLPUL PORȚII	▶			MICI ȘI DRĂGĂLAȘI
▶▶		ARTIȘTI GESTUALI MĂRTURIE	▶	▼
	ADMITERE DIFICILĂ MĂRTURIE	▶	AȘEZARE INDIANĂ GRUP ÎNSOȚITOR	
▶	▼		▼	PUSE ÎN PAGINĂ! CAP DE AFIȘ!
RETEZATĂ DEPUS PE MARGINII	▶	AVÂNT TINERESC RĂSĂRITUL PE HARTĂ	▶	HOTĂRÂT DINAINTE
▶	LOC DE EXECUȚIE INTRAT ÎN COLOANĂ	▶		▼
SECUNDA GAMEI FOARTE MARI	▶		PUSE ÎN PANERE! TIMPUL CE VINE	
▶			PLAN DE VIITOR MEȘTER CERAMIST	
GURA DUNĂRII CUPRINS DE FRIG!	▶	ALAIUL REGINEI GETEI	▶	OAMENI STĂPÂNÎȚI
▶		▼		▼
TĂLPUIRI BĂTUT LA TABLE	▶		LIPSIT DE VLAGĂ CAP DE PISICĂ!	
▶		MĂRTURIE	▶	
A OCUPA UN LOC SĂRACI CU DUHUL	▶		RESPECTAT LA SLUJBĂ	

Glume

Un tip intră într-o cârciumă cu ditamai struțul după el. Chelnerița veni să ia comanda. Tipul zice:

– Un hamburger, cartofi prăjiți și o cola.

Apoi întreabă struțul:

– Tu ce vrei?

– La fel! zice struțul.

În scurt timp chelnerița se întoarce cu mâncarea și zice:

– Pofțiți, face 63.50 de lei. Omul bagă mâna în buzunar și scoate din prima, fără să se uite, exact suma care-i trebuie, cu mărunțiș cu tot... A doua zi, omul și struțul revin la aceeași cârciumă, face tipul comanda, struțul vrea la fel, vine nota de plata 35.50, bagă mâna în buzunar și scoase fix cât trebuie.

A treia seară se întâmplă la fel, iar chelnerița nu-și mai putu stăpâni curiozitatea:

– Scuzați-mă domnule, cum reușiți să aveți întotdeauna pregătită suma exactă, scoțând-o din buzunar fără măcar să vă uitați?

– Păi, zise tipul, acum câțiva ani făceam curat în pod și am găsit o lampă veche. Când am încercat să o lustruiesc a ieșit din ea un duh și s-a oferit să-mi îndeplinească două dorințe. Prima a fost cam așa: de câte ori va trebui să plătesc pentru ceva, să bag mâna în buzunar și să găsesc acolo întotdeauna exact banii potriviți...

– Dar e fantastic! zise chelnerița. Cei mai mulți oameni și-ar fi dorit un milion de dolari sau cine știe ce alte averi, însă dumneata vei fi atât de bogat cât vei dori, pentru tot restul zilelor!

– E-adevărat. Fie că e vorba de o sticlă de lapte, un pachet de țigări, un apartament sau o mașină luxoasă, suma exactă se află pregătită la mine-n buzunar.

– Extraordinar, exclamă chelnerita. Auziți, dar care-i treaba cu struțul?

Omul trase aer în piept, oftă apoi lung și zise:

– A doua dorință a fost cam așa: O păsărică înaltă, cu fundul mare, cu cracii lungi și care să fie de-acord cu tot ce spun...

Dezlegarea integralei din numărul anterior

La luptă: R; B; BUT; CATARA; OP; ZATURI; U; ABIA; ATAS; OALA; ALT; SI; INS; AI; O; NETEZI; LAI; ICI; G; UTA; ODOR; AX; SULITA; ILAR; TEN; ALA; NI; LU; INRAMA; I; FACE; ARMA; RENASCUT.

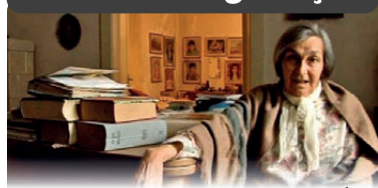
Dezlegarea acestei integrale o găsiți în numărul următor!

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Televiziune

Doina Cornea

Puterea fragilității

„Noi ne acceptăm eroii abia atunci când și-au luat locul într-un trecut care nu ne obligă. Cât sunt vii, preferăm să le împrumutăm urâtenia noastră decât să imităm frumusețea lor.

Adevărul e că, de peste două decenii, Doina Cornea n-a mai existat pentru noi. N-a devenit un model, așa cum s-ar fi cuvenit. Nu i s-a mai cerut părerea, pentru a acompania cu rectitudinea spiritului ei toate strâmbătățile care au pus treptat stăpânire pe noi. Cei care fac opinia publică în țara asta au uitat-o repede și și-au amintit, scurt, de ea abia când a plecat dintre noi.

Făcând ce a făcut, Doina Cornea n-a așteptat nimic de la nimeni. Dialogul ei cu libertatea l-a purtat în absoluta lui gratuitate: fără punerea în scenă a unei parade etice și fără gândul de a prezenta vreodată nota finală societății care beneficia-se de pe urma îndrăznicii ei. Disidența Doinei Cornea n-a fost, până la urmă, decât expresia publică pe care a căpătat-o, în chip firesc, o devenire interioară.” – Gabriel Liiceanu *

Activitatea Doinei Cornea de opozantă la dictatura comunistă debutează în 1982, când trimite o scrisoare deschisă la Radio Europa Liberă, acesta fiind și motivul destituirii ei din postul de la Facultatea de Filologie a Universității din Cluj, în 1983. Cum actele de protest continuă, radicalizându-se treptat, în cursul anilor 1983–1989 Securitatea o supune unor anchete frecvente și persecuțiilor. În 1987 este arestată împreună cu fiul ei, iar începând din 1988 i se impune un regim de arest la domiciliu. După Revoluția din decembrie 1989, este cooptată în Consiliul Național al Frontului Salvării Naționale – primul nume de pe lista inițială de membri – și în Consiliul Județean Cluj; demisionează din ambele consilii la 23 ianuarie 1990. În aceeași perioadă devine membru fondator al Grupului pentru Dialog Social, apoi al Forumului Democrat Antitotalitar din România, al Asociației pentru Apărarea Drepturilor Omului (filiala Cluj) și al Alianței Civice. Moare la Cluj, în 4 mai 2018.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

13 MAI (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

14 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Alfabet urban – Reghin – serialul lectorului dr. Szabó Zsolt 17.30: Pelerinaje prin Biblie / dr. Mihaela Bucin 17.55: Încheiere

15 MAI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

16 MAI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

17 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Sarea în bucate / preluare Radio Antena Satelor 17.55: Încheiere

18 MAI Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.25: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Maria Borșun Popescu / Radio Timișoara 17.55: Încheiere

19 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16:00–18:00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

ORCAN, orcană, s. n. 1. (Met.) Cyclon tropical care se manifestă în sudul Asiei. 2. (Inv.) Uragan. – Din germ. Orkan.

UMOR

CU 9 KILOGRAME
MAI MULT...ecranul
nostru

miercuri, 15 mai, Duna TV, ora 7.15

miercuri, 15 mai, Duna World, ora 13.50

Programul românesc televizat vă invită la o sărbătoare memorabilă a elevilor absolvenți ai Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Iula. Cu o zi după ce au dat proba în scris a bacalaureatului, la Limba și literatura română, s-a organizat serbarea de rămas bun a celor două promoții, ale căror dirigente sunt Florica Santău și Mariana Oros Martin. Prin imagini înregistrate și reportaje realizate la fața locului vă vom introduce în atmosfera acestui eveniment festiv.

Realizator: Tiberiu Boca

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autogovernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Iula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Tiberiu Iuhas

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Iula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Iula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: postmaster@mroodok.t-online.hu

